

- I de seneste år er der sket et teknologispring på radrenserne. Forskellige former for kamerabaserede styringer er blevet standardudstyr, og de fungerer, siger landskonsulent Poul Henning Petersen, Videncentret for Landbrug, Planteproduktion, der har fotograferet den viste radrenser.

Politikere ser kun måltal frem for at se på behovet for brugen af pesticider

Afstanden fra det aktuelle tal for BH = behandlingshyppighed til måltallet på 1,7, synes at være det eneste, der interesserer ministre og andre politikere, når de kommenterer forbruget af pesticider i Danmark.

Sådan har det været, siden Bicheludvalget lancerede måltallet på 1,7 i 1990'erne.

Større behov f.eks. på grund af øget forekomst af græsukrudt synes ikke at forstyrre politiske holdninger om, at forbruget af pesticider i dansk landbrug er alt for stort.

Det samme gælder, når store udsving i salg fra år til år påvirker BH, således som det er tilfældet i de seneste år.

Ret beset er BH på 1,7 udtryk for et teoretisk optimalt forbrug, som danske landmænd slet ikke vil kunne nå, når de skal tage vare på deres afgrøder.

Gunner Buck

Læs mere på side 7 og 8.

Landbrug & Fødevarer er skuffede over energiudspil

Regeringen har i dag fremlagt udspillet *Vores energi*, der følger op på regeringsgrundlaget med et konkret bud på, hvordan det danske samfund fremtids-

sikres ved at skabe en grøn økonomi i vækst.

For Landbrug & Fødevarer er energiudspillet en "kæmpe skuffelse", fordi det vil koste land-

brugs- og fødevarerhvervet op mod en halv milliard kroner, hvis det bliver vedtaget i dens nuværende form.

Læs mere herom på side 2.

Læs også:

- Regeringens nye energiudspil "Vores energi" 2
- Landbrug & Fødevarer skuffede over energiudspil 2
- ambi-sagen nu igen 3
- VA Energi & Hobby har udvidet med ny netbutik 4
- Fødevarestyrelsen:*
Grovvarereledere skal være på mærkerne 4
- Ny antibiotika dræber resistente bakterier 5
- Viden fra grise - bedre behandling af mennesker 5
- Miljøministeren vil ikke gribe ind overfor glyphosat 6
- Nyt liv til gamle landbrug 6
- Græsukrudt stadig større problem der kræver øget brug af pesticider 7
- Landmanden vil aldrig kunne nå ned på det teoretisk optimale forbrug 8
- Plantekongres byder på masser af godbidder 8
- Bæredygtigt Landbrug:*
Kvælstof-kapitel skal fjernes fra vandplanerne 9
- Resolution om vandplaner 9
- Syv korte videoer om vandplanerne 9
- Møde om vandmiljøplaner 10
- Dansk Aquakultur:*
Forskere skal medvirke til at optimere avl af fisk 11
- Næsten en halv milliard til fremme af økologien 12
- Landbruget meget tilfredse 12

Regeringens nye energiudspil "Vores energi" er fremlagt fredag

Regeringen har i dag fremlagt udspillet "Vores energi", der følger op på regeringsgrundlaget med et konkret bud på, hvordan det danske samfund fremtidssikres ved at skabe en grøn økonomi i vækst.

Udspillet bygger videre på VK-regeringens Energistrategi 2050, men ifølge regeringen er det med et højere ambitionsniveau.

Det langsigtede mål er en omstilling til et energi- og transportsystem, der er 100 pct. baseret på vedvarende energi. Men allerede i 2020 vil initiativerne i udspillet føre til massive energibesparelser og betyde, at halvdelen af Danmarks traditionelle elforbrug er dækket af vindkraft. Samtidig vil vi være godt på vej mod helt at udfase kul fra danske

kraftværker i 2030, og dække hele el- og varmeforsyningen med vedvarende energi i 2035, hedder det i en pressemeddelelse om energiudspillet.

- Investeringer i en grøn omstilling kan give Danmark muligheder for et globalt forspring på klimavenlig teknologi. Hvis danske virksomheder udnytter disse muligheder, kan det samlede regnskab blive en stor gevinst for samfundet, fremhæver klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard.

- Initiativerne i regeringens udspil vil reducere udledningen af Danmarks drivhusgasser med 35 pct. i 2020 i forhold til 1990, og vi vil dermed være godt på vej mod at leve op til EU's mål om at reducere med 80-95 pct. i 2050. Det vil sende et stærkt sig-

Klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard.

nal til resten af verden om at et grønt energisystem er realistisk og kan betale sig.

Energiudspillet indebærer udgifter på 5,6 mia. kr. i 2020.

Disse udgifter skal bl.a. dække investeringer i øgede energieffektiviseringer og udbygning med vedvarende energi.

Hertil kommer virksomheder og husholdningers milliardstore investeringer i vedvarende energi og nyt og mere energieffektivt udstyr.

Til gengæld vil indsatsen betyde lavere løbende omkostninger til brændsler på grund af et lavere energiforbrug. Besparelsen på det endelige energiforbrug skønnes at være 6,9 mia. kr. i 2020, men kan være højere, hvis prisen på fossile brændsler stiger.

Regeringen vil straks invitere til forhandlinger om en energiaftale frem til 2020, hedder det i pressemeddelelsen.

Landbrug & Fødevarer er skuffede over energiudspil

Ifølge Landbrug & Fødevarer vil energiudspillet alene koste landbrugs- og fødevarerhvervet op til en halv milliard, hvis det bliver vedtaget i dets nuværende form.

- Regeringens udspil er en kæmpe skuffelse for landbrugs og fødevarerhvervet. I stedet for bedre vækstmuligheder, er der lagt op til at pålægge virksomheder og erhvervsdrivende afgifter, der ikke skaber vækst men derimod vil koste jobs og konkurrenceevne. Jeg håber inderligt, at regeringen står ved, at

det her er et udspil og vil lytte til fornuftige argumenter for eksempel at styrke biogassektoren, siger direktør i Landbrug & Fødevarer Claus Søgaard-Richter.

Bioenergi sikrer vækst og klima

En af de helt store udfordringer med den kraftige udbygning med vindenergi er, at strømmen ikke kan lagres. Derfor er det vigtigt, at der fokuseres på udbygning med biogas og biomasse, som kan skabe stabilitet i energisystemet. Bioenergi kan

lagres, og rent faktisk er danske virksomheder langt med en teknologi, der populært sagt gør det muligt at lagre vindmøllestrøm i biogasanlæg.

- Bioenergi er ikke bare en væsentlig del af løsningen på verdens klimaproblemer. Det er også en sektor, der kan skabe jobs i Danmark. Opfører man 15 biogasanlæg årligt, vil det ifølge 3F og Det Økologiske Råd skabe 2.700 midlertidige job i 8 år og derudover op mod 3500 permanente jobs. En satsning på andengenerations bio-

ethanol vil kunne skabe 4000 job. Det er ganske simpelt nogle vækstmuligheder, som Danmark ikke har råd til at gå glip af. Desværre ser det ud til at det bliver konsekvensen af regeringens energiudspil, der langt hen ad vejen glemmer bioenergien og fokuserer på vindmøller som fremtidens energikilde, siger direktør i Landbrug & Fødevarer Claus Søgaard-Richter.

Regeringens udspil indeholder desværre ikke den forbedring af økonomien, der skal til for at gøre det rentabelt at investere i biogas. Landbrug & Fødevarer frygter, at det vil betyde, at de omtrent 30 biogas fællesanlægsprojekter, der arbejdes på rundt om i landet, formodentlig ikke vil blive realiseret.

ambi-sagen er nu dukket op igen

Skat mener at krav om tilbagebetaling er forældede

ambi var et hot emne - også i grovvaresektoren - for en snes år siden. Skat offentliggjorde forleden følgende om ambi:

EU-Domstolen afsagde den 6. september 2011 dom i sagen Lady & Kid A/S m.fl. mod Skatteministeriet (Domstolens sag C-398/09), hvor Østre Landsret havde forelagt EU-Domstolen 4 spørgsmål om EU-rettens krav til national lovgivning om tilbagebetaling af afgifter opkrævet i strid med EU-retten.

Sagen vedrørte den ambi, der blev opkrævet i årene 1988 til 1991, og som af EU-Domstolen i 1992 blev kendt i strid med det 6. momsdirektiv.

Som følge heraf fik en række virksomheder, når betingelserne herfor var opfyldte, den betalte ambi tilbage helt eller delvist.

Efter omtale af den seneste aktuelle sag, hedder det følgende i pressemeddelelsen fra Skat:

Østre Landsret forelagde i oktober 2009 EU-Domstolen 4 spørgsmål om EU-rettens krav til national lovgivning om tilbagebetaling af afgifter opkrævet i strid med EU-retten.

EU-Domstolens dom af 6. september 2011 fastslog, at EU-retten er til hinder for, at en medlemsstat nægter at tilbagebetale en uretmæssig afgift med den begrundelse, at omkostningen for den afgiftspligtige er blevet udlignet gennem en besparelse som følge af den samtidige ophævelse af andre afgifter.

En sådan udligning kan fra et EU-retligt synspunkt ikke betragtes som en ugrundet berigelse i relation til denne afgift.

Dommen tilsidesatte hermed den danske praksis, der blev lagt til grund i tilbagebetalings-sagerne om ambi, hvor der blev taget hensyn til de arbejdsgiverafgifter, der blev ophævet samtidigt med ambiens vedtagelse.

EU-Domstolens dom afgør ikke umiddelbart de verserende sager.

Der er tale om en dom i en såkaldt præjudiciel sag, hvor dommen vil indgå i Østre

Landsrets afgørelse af de verserende sager.

Dommen får efter Skatteministeriets opfattelse ikke betyd-

ning for de sager om tilbagebetaling af ambi, som er blevet afgjort tidligere. Der er i sin tid afgjort ca. 27.000 sager admi-

nistrativt, hvor tilbagetalingskrav er forældede. Der er desuden ca. 600 retssager, der er afgjort ved retskraftige domme.

Produktkonsulent til dynamisk virksomhed søges

Som produktkonsulent hos Vestjyllands Andel

- vil du få et selvstændigt arbejdsområde med overtagelse af eksisterende kundedatabase, samt opsøgende salg til nye kunder
- vil du blive en aktiv del af vores sælgerteam i nyt kontormiljø
- vil du få en faglig sparring / opdatering

Arbejdsopgaver:

- kundebesøg
- salg
- rådgivning og sparring

Kvalifikationer:

- er udadvendt
- er kundevenlig
- er faglig kompetent i kvæg og mark
- har lyst til at sælge
- har et godt humør
- har gode samarbejdsevner

Vi tilbyder:

- et spændende og udviklende job i en moderne virksomhed
- en arbejdsplads i fortsat god udvikling
- et godt kollegialt klima, hvor tillid og kvalitet er i centrum

Tiltrædelse hurtigst muligt.

Ønsker du yderligere oplysninger om jobbet, er du velkommen til at kontakte salgschef Jesper Bilberg på tlf. 2338 9133

Ansøgningen sendes til Vestjyllands Andel, Vesterkær 16, 6950 Ringkøbing, att. Ulla Bøndergaard Enggrob eller på ulb@vja.dk.

Vestjyllands Andel
- kendt for kvalitet og partnerskab!

Vesterkær 16 · 6950 Ringkøbing · Tlf. 9732 1011 · Fax 9732 2350 · vja@vja.dk · www.vja.dk

Vestjyllands Andel er lidt tættere på virkeligheden. Vi udvikler kontinuerligt vores koncept, baseret på konkurrencedygtigt know-how, som er viden om produkter, virkning og værdi.

Vi har fokus på virksomhedskultur og produkter til fremtidens landbrug såvel ind- som udland.

Vi har praktisk gennemslagskraft i et medarbejderteam, hvor vi alle løfter i flok.

Vestjyllands Andel beskæftiger 130 medarbejdere. Læs mere om os på www.vja.dk.

Forside til hjemmesiden for VA Energi & Hobby og netbutik, som den så ud den 23. november.

VA Energi & Hobby har netop udvidet med en ny netbutik

Vestjyllands Andel fik etableret det nye selskab VA Energi & Hobby ved fusion af olieforretning og hobbyforretninger ved generalforsamlingen ultimo september. Nu barsler det nye selskab med en netbutik på www.energioghobby.dk

- Nu kan alle kunder købe træpiller og hobbyvarer hos os døgnet rundt på nøjagtigt det tidspunkt, hvor det er mest bekvemt for kunden.

- Det gælder især for de kunder, der bor lidt længere væk fra vore tre butikker for hobbyvarer, eller som har vanskeligt ved at nå butikkerne i vore åbningstider.

Det fastslår forretningsfører Carsten Lauridsen, Vestjyllands Andel, overfor Grovvarenyt.

Anledningen er, at virksomhedens afdeling for energi og hobbyprodukter netop har barslet med en netbutik.

- Vores netbutik henvender sig til alle, der har brug for de varer, vi handler med i butikkerne. Det gælder både byfolk og alle på landet, små og store

- Vi udvider nu foreningens tre butikker med en netbutik for varer til hus, have og hobbydyr samt træpiller, oplyser forretningsfører Carsten Lauridsen, Vestjyllands Andel.

landbrug, samt alle andre, der har hus, have og hobbydyr samt eget fyr til biobrændsel, fortsætter Carsten Lauridsen.

Forretningsføreren tilføjer, at den nye netbutik først og fremmest henvender sig til kunder i Midt- og Vestjylland.

De fleste varer sendes pr. fragtmand, mens større ordrer distribueres på egne vareture.

- Vi fik vores første butik for hobbyvarer, da vi for tre år siden overtog Grønhøj Mølle.

- Derpå oprettede vi butik i Snebjerg, og senest fulgte butikken i Tvis, da vi havde købt afdelingen der, oplyser Carsten Lauridsen.

De tre butikker blev drevet under navnet Kick In, indtil de blev fusioneret med Vestjyllands Olieforening i VA Energi & Hobby ultimo september.

VA Energi og Hobby har butikschef Henriette Eriksen som daglig leder, og selskabet hører hjemme i Grønhøj. Den nye netbutik findes på [hjemmesiden](http://www.energioghobby.dk) for Energi & Hobby. **gb**

Fødevestyrelsen: Grovvareledere skal være på mærkerne

Det er lederen af den foderstofvirksomhed, under hvis navn eller firmanavn foderet markedsføres, som er mærkningsansvarlig.

Også hvis en leder af en foderstofvirksomhed ændrer originalmærkning eller emballage, bliver lederen mærkningsansvarlig.

Den mærkningsansvarlige skal sikre, at køber får mærkningsoplysningerne, og at de er indholdsmæssigt korrekte.

Det fastslår Fødevestyrelsen i en nyhed 21. november.

Sørg for en kvalitetskontrolplan

Virksomheder skal udarbejde og iværksætte en skriftlig kvalitetskontrolplan, der indeholder analyser til undersøgelse af, om det færdige produkt overholder specifikationerne.

Planen bør sikre, at mærkning af foder, som virksomheden er mærkningsansvarlig for, holdes ajour med lovgivningen.

Grossister og detailforhandlere skal også bidrage til at sikre, at det foder, de distribuerer eller sælger, er mærket korrekt.

De have en kvalitetskontrolplan, der bl.a. skal indeholde kontrol af, at emballagerne er forsynet med mærkning, som opfylder lovgivningens krav.

Markedsføringen skal også være i orden på virksomhedens hjemmeside.

Dansk mærkning på emballagen

I reglerne står der bl.a., at alle mærkningsoplysninger skal gives på dansk, hvis foderet markedsføres i DK.

Foder, der er fx er emballeret i sække à 20 kg, kan ikke undtages fra at skulle have de obligatoriske mærkningsoplysninger på sækken.

I nyheden følger desuden: *Eksempler på reglerne i praksis.*

Læs hele nyheden [her](#) på Fødevestyrelsens hjemmeside, hvor der også er link til yderligere oplysninger om mærkning.

Ny antibiotika dræber resistente bakterier

Resistente bakterier kan snart få det svært. Der er fundet nye antibiotiske stoffer, som kan eliminerer resistente bakterier. Det kan få enorm betydning for sundheden hos både mennesker og dyr.

Muligheden for at undgå resistente bakterier som MRSA har fået Videncenter for Svineproduktion til at indgå et samarbejde med BKG Vet Pharma.

Målet er at have et færdigt præparat om tre til fem år, som

kan reducere udviklingen af resistens og brugen af antibiotika yderligere i de danske svine-stalde.

- Vi går ind i dette projekt, fordi vi gerne vil bidrage til, at der udvikles et præparat, som kan eliminere resistente bakterier. Det vil være en positiv udvikling for både dyr og mennesker, fordi vi kan minimere resistensudviklingen.

Forhåbentlig vil vi også kunne sanere de få besætninger, som har MRSA, siger Nicolaj Nørgaard, direktør for Videncenter for Svineproduktion.

BKG Pharma har siden 2004 forsket i den nye form for antibiotika og lavet mange laboratorieforsøg, hvor medicinen er

Allerede om et års tid ved vi, om det nye antibiotikum virker på grise, siger Nicolaj Nørgaard, Videncenter for Svin.

gennemtestet på dyremodeller. Resultaterne har været positive, og nu går BKG Pharma ind i den sidste fase med forsøg på grise.

- Vi deltager fremadrettet i projektet, hvor det handler om afprøvning af det nye antibiotikum på grise. Selvom der kan gå op til fem år, før vi står med et endeligt produkt, så ved vi allerede om et års tid, om det virker på grise, siger Nicolaj Nørgaard.

Sammen med Videncenter for Svineproduktion går KU Life ind i de afgørende forsøgsfaser, hvor det skal vise sig om de nye antibiotiske stoffer virker, som de skal, og hvor store doser, der skal bruges.

Ny viden fra grise sikrer bedre behandling af mennesker

Grise og Sundhed hedder det projekt, som Højteknologifonden i gennem fire år har medfinansieret med 24 millioner kroner.

Med udgangspunkt i grisens genetik var målet både at udvikle modelgrise til medicinsk forskning i kroniske sygdomme hos mennesker og forbedre sundheden i den danske svineproduktion via nye genetiske tests. Begge mål er nået.

Det skriver Højteknologifonden i en pressemeddelelse.

Det er lykkedes at udvikle modelgrise for menneskesygdomme. Der er skabt genetisk modificerede grise, så der nu findes omkring 10 forskellige modeller. Grisene er disponeret for bl.a. Alzheimers sygdom, psoriasis og åreforkalkning.

Det er lykkedes at udvikle modelgrise for menneskesygdomme, så der nu findes omkring ti forskellige modeller. Arkivfoto.

- Vi er kommet et stort skridt nærmere muligheden for at finde løsninger på nogle af de sygdomme, som kan ramme os alle. Desuden er metoderne inden for både genetisk modifikation og kloning blevet væsentligt forbedret, så resultaterne er langt

mere sikre, siger Rikke Westh Thon, direktør i PixieGene.

Modelgrisene er allerede taget i brug og vil blive videreudviklet i et samarbejde mellem universiteterne og PixieGene, som har markedsføringsrettighederne til flere af modelgrisene.

Parterne i projektet har også fundet frem til et antal af de genområder hos grisen, som disponerer for ondartet lunge-syge. Det er påvist, at grisene er arveligt disponeret for sygdommen.

- Med den nye viden bliver det forhåbentlig muligt at udvælge avlsdyr, som er mere modstandsdygtige over for sygdommen. Det vil så på lang sigt kunne medføre et mindre antibiotikaforbrug, fortæller Ingela Velander, projektchef i Videncenter for Svineproduktion.

Ondartet lunge-syge er en smitsom form for lungebetændelse og kan føre til store skader på lungerne og dermed dårlig dyrevelfærd og øget risiko for dødelighed.

Miljøministeren vil ikke gribe ind overfor glyphosat

Socialdemokraterne og SF vil alligevel ikke gribe ind overfor glyphosat for at nedsætte forbruget, som partierne ellers krævede, da de var i opposition

Af Helge Lynggaard

Regeringen vender nu på en tallerken i forhold til for få måneder siden, hvor S og SF var i opposition og krævede af miljøministeren, at brugen af glyphosat blev begrænset.

Nu vil regeringen alligevel ikke gribe ind mod brugen af glyphosat.

Miljøminister Ida Auken, (SF) fastslår nu på baggrund af et notat fra Miljøstyrelsen, at det vil være direkte ulovligt at begrænse brugen af glyphosat.

- En indgriben på den nuværende baggrund vil, ifølge Miljøstyrelsen, være i strid med det samlede faglige videngrundlag om glyphosats opførsel i miljøet og dermed ikke i overensstem-

melse med reglerne, skriver miljøminister Ida Auken i et svar til Folketingets Miljøudvalg.

I 2009 blev der fundet glyphosat i 28 grundvandsprøver, hvoraf ni var over grænseværdien.

Samlet set blev der i 2010 analyseret for glyphosat i 515 prøver og der blev kun fundet glyphosat i otte prøver. Tre af prøverne var over grænseværdien, fremgår det af et notat fra Miljøstyrelsen.

I 2010 er der tre fund af AMPA, heraf er to over grænseværdien. Heraf er der én prøve, hvor der findes både glyphosat og AMPA. I 2010 er der således kun ganske få fund, hvilket er på linje med de tidligere år, fremgår det af notatet fra Miljøstyrelsen.

Tale om få og spredte fund

Her hedder det videre, at set over alle de år, der er analyseret for glyphosat, så er billedet, at der er tale om få og spredte fund, hvor glyphosat kan dukke op i en given boring et år for ikke at kunne genfindes ved senere analyser. Dette bekræfter, at der ikke er dokumentation for, at glyphosat

Miljøminister Ida Auken (SF) fastslår nu, at det vil være ulovligt at begrænse brugen af glyphosat.

Foto: Søren Malmose

giver anledning til en generel forurening af grundvandet, og der er efter Miljøstyrelsens vurdering ikke her og nu grundlag for at beslutte en skærpet regulering af glyphosat.

Vandværkernes kontrol

I drikkevandsboringer er der i vandværkernes boringskontrol

blandt 971 analyser fra 1990 til 2009 gjort 11 fund men kun ét fund over grænseværdien.

- Glyphosat skal fra 2012 indgå som obligatorisk stof i vandværkernes kontrol af drikkevandsboringer. Dermed kan vi fremover få et sikkert billede af, om der kun er tale om fund i de særlige overvågningsboringer eller der er tale om en reel forurening af drikkevandet, skriver miljøminister Ida Auken i sit svar til miljøudvalget.

Leder efter stigning i 2009

Miljøstyrelsen skriver i sit notat, at det fortsat er vigtigt at finde grundene til, at der blandt de beskædning udsving mellem årene i grundvandsovervågningen af glyphosat og AMPA pludselig er en stigning i antal fund i 2009, som efterfølgende ikke ses i 2010.

Derfor er der ved at blive lavet nye analyser på resten af de boringer, hvor der blev målt glyphosat i 2009. Resultaterne vil være klar i starten af 2012.

Nyt liv til gamle landbrug

Tomme landbrugsbygninger, der fylder i landskabet, skal ryddes af vejen eller anvendes til andre formål end landbrug. Det er idéen bag et nyt projekt på Videncentret for Landbrug

Mange landbrugsbygninger står tomme, og det vil Videncentret for Landbrug gøre noget ved. Nogle skal rives ned, mens

andre er i så god stand, at de sagtens kan bruges til beboelse, oplagring, virksomheder, små hoteller eller andre formål.

- Mange af de tomme landbrugsbygninger har enten kulturel eller historisk betydning i samfundet, eller kan stadig bruges til forskellige formål, siger Kræn Ole Birkkjær, landskonsulent på Videncentret for Landbrug.

Rent praktisk skal ordningen fungere ved en slags "byggningsdating". Landmænd, der har tomme bygninger, udfylder en beskrivelse på nettet med data

og informationer omkring bygningerne. Her kan virksomheds-ejere eller andre i lokalemangel gå på shopping efter tomme landbrugsbygninger, der passer til deres formål.

Bygningerne fylder i landskabet

Initiativet er en del af projektet LISA (Landsbyudvikling i Skandinavien), og i første omgang skal det omfatte Djursland Kommune, der er deltager i projektet. Hovedidéen er at få ryddet op i landskabet ved at fjerne eller genanvende og

shine de tomme bygninger op. Det giver en bedre oplevelse af naturen på Djursland, hvor der er nok at kigge på og nyde med smuk natur både ved kysten og inde i landet.

- Når man kigger rundt i landskabet, fanger øjet bygninger, selvom der kan være nok så mange træer og levende hegn. Det er ligesom at kigge ind i sin stue. Der fanger øjet også møblerne. Måske får man oven i købet lyst til at sætte sig i møblerne, forklarer Kræn Ole Birkkjær.

Græsukrudt er et stadig større problem der kræver øget brug af pesticider

- Forekomsten af græsukrudt er øget med dyrkningen af vintersæd og af lange og gode vækstperioder i en årrække med milde vintre. Det betyder øget behov for sprøjtning, siger landskonsulent Poul Henning Petersen.

- De seneste 10 års borgerlig politik har været katastrofal.

- Landmændenes brug af sprøjtemidler er kun gået en vej, og det er op, op og op.

Det sagde miljøminister Ida Auken, da hun den 7. november præsenterede Bekæmpelsesmiddelstatistik for 2010 med budskabet om, at landbruget bruger for mange sprøjtemidler

Miljøministeren blev fulgt op af fødevarerminister Mette Gjerskov, som "ærgres sig over, at landbruget ikke har knækket kurven".

De to nye ministre følger dermed en række af deres forgængere, der år efter år har beklaget sig over danske landmænds forbrug af pesticider.

Det gælder især for de år, hvor den omregnede årlige salgsstatistik viser en Behandlingshyppighed, BH, der fjerner sig fra det politisk fastsatte måltal på 1,7.

Faktum er imidlertid, at forbruget af pesticider er en langt mere kompliceret sag end blot et spørgsmål, om BH er 1,7 eller 2,8, der er det beregnede tal for 2010.

Øget behov for at nedvisne ukrudt før høst

Salget af herbicider steg 58 procent i 2010.

Det skyldes især et øget salg af glyphosat, der til gengæld var et "usædvanligt lavt" i 2009, fremgår det af Bekæmpelsesmiddelstatistik 2010.

- Der findes ingen opgørelser over forbruget af pesticider for de enkelte år.

- Statistikken er jo en salgsstatistik.

- Men man kan se over de seneste mange år, at der er tale om en jævn kurve, når man glatter den ud.

- Årsag til den betydelige stigning i behandlingshyppighed fra 2009 til 2010 er de meget høje priser på glyphosat for et par år siden, fastslår landskonsulent Poul Henning Petersen.

Det svarer landskonsulent Poul Henning Petersen, Viden-centret for Landbrug, Plante-produktion, på et spørgsmål fra Grovvarenyt.

Poul Henning Petersen er en af de rådgivere, der véd mest om danske landmænds brug af pesticider.

- Behovet svinger selvfølgelig lidt fra år til år. Vi har haft nogle år med en våd sommer, og det giver et øget behov for at nedvisne ukrudt før høst.

- Årsag til den betydelige stigning i behandlingshyppighed fra 2009 til 2010 er de meget høje priser på glyphosat for et par år siden.

- De høje priser medførte, at landmænd brugte, hvad der var af lagre.

- Da priserne kom ned på et naturligt niveau i 2010, blev lagrene bygget op igen.

- Mange landmænd køber forholdsvis store partier hjem ad gangen, f.eks. 600 liter. For nogle betyder det, at de køber til to år ad gangen, forklarer Poul Henning Petersen.

- Betyder det, at man skal fokusere meget mere på de tre års flydende gennemsnit for behandlingshyppighed, end på hyppigheden for det seneste år, spørger Grovvarenyt.

- Det skal man helt sikkert.

- Tre års gennemsnit giver et meget mere pålideligt billede af udviklingen, lyder svaret.

Græsukrudt er et stort problem

- Du gav udtryk for, at de milde vintre var årsag til øget forbrug i jeres pressemeddelelse om årets statistik.

- Nu har de fleste af os vel oplevet de seneste vintre som ret hårde. Hvordan hænger det sammen?

- Jeg kan godt se, at det bliver lidt for kortfattet, når man får sagt det på den måde.

- Men, siden 1990erne har vi fået mildere vintre som gennemsnit. Og det giver et stadig større pres af græsukrudt, forklarer Poul Henning Petersen.

- Græsukrudt er blevet et stort problem. Og det er midler til bekæmpelse af græsukrudt, der især tæller i statistikken.

- Det skyldes blandt andet, at vi har haft nogle lange og milde efterårsperioder, hvor græsukrudt for alvor kan få fat.

- I de år, hvor vinteren har været kort, fortsætter væksten jo i det meget tidlige forår.

- Det betyder, at danske landmænd alt andet lige er nødt til at bruge mere mod ukrudt i deres vintersæd. Det kan man også se af salgstallene, at der er tale om midler, der bruges mod græsukrudt.

- Den øgede forekomst af græsukrudt viste sig allerede i 1980erne, da vi begyndte at dyrke meget vintersæd i Danmark, tilføjer Poul Henning Petersen.

Gunner Buck

Behandlingshyppighed i 2007-2010 for det samlede landbrugsareal i omdrift

	2007	2008	2009	2010
Herbicider	1,56	1,71	1,28	1,62
Vækstregulerende midler	0,11	0,15	0,14	0,12
Fungicider	0,54	0,83	0,52	0,60
Insekticider	0,30	0,50	0,63	0,46
I alt	2,51	3,19	2,58	2,80

Behandlingshyppighed opgjort som 3-årigt løbende gennemsnit

	2006-2008	2007-2009	2008-2010
Herbicider	1,56	1,52	1,54
Vækstregulerende midler	0,11	0,13	0,14
Fungicider	0,63	0,63	0,65
Insekticider	0,42	0,48	0,53
I alt	2,73	2,76	2,86

Kilde: Bekæmpelsesmiddelstatistik 2010

Når landmanden kan køre 12 km i timen med en 9 meter radrenser, begynder den at kunne konkurrere med en marksprøjte på 24 meter.
Foto: Poul Henning Petersen

Landmanden vil aldrig kunne nå ned på det teoretisk optimale forbrug

- Når landmanden sprøjter, kender han jo ikke de senere forsøgsresultater, der kan give ham korrekt viden om, hvad der havde været den helt rigtige sprøjtning, siger landskonsulent Poul Henning Petersen.

Politikerne har udelukkende sat fokus på behandlingshyppighed, siden det begreb blev et af resultaterne af arbejdet i Bichel-udvalget i sidste halvdel af 1990'erne.

- For omkring fem år siden lavede I en rapport, hvor I påpegede, at nogle af forudsætningerne for de 1,7 som måltal aldrig var blevet opfyldt. Det gjaldt bl.a. udbredelsen af mekanisk bekæmpelse af ukrudt.

- I påpegede samtidig, at målet blev flyttet undervejs i og med, at standarddoseringerne af pesticider blev ændret.

- Hvad betyder de forhold for behandlingshyppigheden i dag?

Det spørgsmål retter Grovvarenyt til landskonsulent Poul Henning Petersen, Videncenteret for Landbrug, Planteproduktion.

- Vi har ikke lavet nye rapporter på det område.

- Men, vi lavede dengang vurderinger i samarbejde med Danmarks JordbrugsForskning, svarer Poul Henning Petersen.

Forbruget er ikke helt skævt

- Det er min vurdering, at de vurderinger stadig er en god beskrivelse af forholdene om forbruget af pesticider her i landet.

- Vi vurderede på det tidspunkt, at forbruget af pesticider ikke var helt skævt, og selv om behandlingshyppigheden er steget lidt siden da, gælder den vurdering stadig, forklarer Poul Henning Petersen.

- Man skal være opmærksom på, at der altid er en usikkerhed, når man skal vurdere det præcise behov for brug af pesticider.

- I det øjeblik, landmanden sprøjter en mark, så kender han jo ikke fremtiden.

- Alle vurderinger, der blev brugt i Bichel-udvalget, skete på grund af kendte data.

- Når først forsøgstillene mm foreligger, så er det meget nemmere at være bagklog.

- Det forhold koster altså noget på forbruget, for i det øjeblik, landmanden skal sprøjte, da kender han ikke udviklingen i den følgende tid.

- Det betyder blandt andet, at han ikke kender de senere forsøgsresultater, der kan give ham korrekt viden om, hvad der havde været den helt rigtige sprøjtning, siger landskonsulent Poul Henning Petersen.

- Derfor vil landmanden aldrig kunne nå ned på det teoretisk optimale forbrug, fastslår Poul Henning Petersen.

Han antyder dermed, at BH på 1,7 er et teoretisk optimalt forbrug, som danske landmænd slet ikke vil kunne nå, når de skal tage vare på deres afgrøder.

Teknologispring på radrenser

- Udbredelse af mekanisk bekæmpelse af ukrudt var en af forudsætningerne for BH på 1,7, som ikke er blevet indfriet. Hvordan er udviklingen på det område?

- I de seneste år er der sket et teknologispring på radrenserne. Forskellige former for kamera-baserede styringer er blevet standardudstyr, og de fungerer.

- Samtidig er redskaberne kommet op i en størrelse, så de kan bruges på landbrug, hvor der er behov for stor kapacitet.

- Når landmanden kan køre 12 km i timen med en 9 meter radrenser, begynder den at kunne konkurrere med en marksprøjte på 24 meter.

- Radrensning er især interessant i majs.

- Man har i sin tid også talt meget om radrensning af korn. Hvordan ser det ud på det område?

- Det ligger ikke lige for at kunne radrense kornmarker, lyder svaret.

Gunner Buck

Plantekongres byder på masser af godbidder

Nordens største kongres om planteproduktion og det åbne land afvikles den 10.-12. januar 2012 i Herning Kongrescenter.

Med over 200 indlægsholdere, heraf 23 fra udlandet, er der rig mulighed for, at alle kan sammensætte et godt personligt program.

Programmet for Plantekongres 2012 kan nu ses på www.plantekongres.dk.

På kongressen mødes landmænd, rådgivere, forskere og andre, som arbejder med planteavl og forholdene i det åbne land.

Deltagerne kan i år vælge mellem 116 sessioner i løbet af de tre dage og dermed sammensætte et program målrettet egne interesser.

Programmet er planlagt, så landmænd vil have størst udbytte af at deltage kongressens to første dage.

- Vi har bestræbt os på at sammensætte et stort og mangfoldigt program for Plantekongres 2012, som kan give en vitaminindsprøjtning til alle, som arbejder med planteproduktion og det åbne land.

- I år har vi inviteret over 200 indlægsholdere, heraf ikke mindre end 23 fra udlandet, siger direktør Carl Åge Pedersen, Videncenteret for Landbrug.

- Den optimale dyrkning af afgrøder af høj kvalitet og med gode udbytter er i fokus, men det kan ikke stå alene i en hverdag, hvor lovgivning, miljø og natur spiller en meget stor rolle.

- Programmet for plantekongressen skal være et spejlbillede af de udfordringer og visioner, som optager landmænd, rådgivere, natur- og miljømedarbejdere og andre, som arbejder med planteavl og forholdene i det åbne land, siger Carl Åge Pedersen og fortsætter.

- Vi håber at se rigtig mange mennesker til Plantekongres 2012. Kongressen skal gerne summe af snak, diskussioner og godt humør, for det har vi alle brug for.

Tekst: Videncenteret for Landbrug, Planteproduktion.

Bæredygtigt Landbrug:

Kvælstof-kapitel skal fjernes fra vandplanerne

Kvælstofbegrænsningens effekt skal evalueres før Folketinget drukner dansk landbrug i vandplaner, hvis effekt på miljøet ikke er dokumenteret. Det siger Vagn Lundsteen, direktør i Bæredygtigt Landbrug.

- Regeringen har besluttet, at inden årsskiftet skal Danmark indsende sine vandplaner til EU for at leve op til EU's vandrammedirektiv.

- Planer, der bestemmer hvordan Danmark skal agere på vandmiljøområdet frem til slutningen af 2015, og planer, der kan få store økonomiske konsekvenser for dansk landbrugsproduktion.

- Konsekvenserne af kvælstofbegrænsningen er imidlertid aldrig blevet evalueret grundigt, og derfor mener Bæredygtigt Landbrug, at kvælstofkapitlet skal fjernes fra de aktuelle vandplaner, siger Vagn Lundsteen.

- Da der hersker så stor usikkerhed omkring, hvor langt vi er nået i begrænsningen af kvælstof til de indre danske farvande, og da vi er usikre på om effekten af at begrænse kvælstof afstedkommer nogen kvalitetsforbedringer i forhold til vandmiljøet, mener vi, at kvælstof skal trækkes ud af den vandmiljøplan, som skal sendes til EU inden årsskiftet, lyder det fra Vagn Lundsteen.

Udledningen af kvælstof fra de danske landbrugsjorde er mere end halveret siden vandmiljøplanerne blev implementeret i 1987, og i de vandmiljøplaner, som nu ligger klar til afsendelse i miljøministeriet, fremgår det, at dansk landbrug frem til december 2015 yderligere skal reducere kvælstofudledningen med mindst 9.000 tons.

Men, selv om der ikke er tvivl om, at landbruget har reduceret udledningen af kvælstof markant, så mangler der fortsat dokumentation for, at den begrænsede udledning overhovedet har haft en positiv effekt på vandmiljøet, og derfor

- Hvis kvælstofreduktionen fjernes fra vandmiljøudspillet, giver det os seks år til at få styr på effekten af kvælstofpåvirkningen, fastslår direktør Vagn Lundsteen, Bæredygtigt Landbrug.

Foto: Arkivfoto fra Bæredygtigt Landbrug

mener Bæredygtigt Landbrug, at effekten af kvælstofudledningen skal evalueres og dokumenteres før landbruget påføres yderligere restriktioner.

Medlemslande opstiller egne mål

Det er op til de enkelte EU-medlemslande at forebygge forringelser af overfladevandets og grundvandets tilstand, og hvor skaderne på vandmiljøet allerede er sket, skal der foretages forbedringer, så vandmiljøet inden 2015 har opnået betegnelsen *God tilstand*.

Det er overordnet set de rammer, som EU har sat for forbedringen af vandmiljøet inden for EU, men hvordan de enkelte lande vil føre EU's målsætning ud i livet, det er op til det enkelte medlemsland.

I Danmark har skiftende regeringer gennem 25 år valgt at

sætte hårdt ind over for kvælstofudledningen fra landbruget, og det vil man fortsætte med, selvom effekten aldrig er blevet dokumenteret, og det selv om lignende reduktioner ikke er på dagsordenen i andre medlemslande, som eksempelvis Tyskland.

Bæredygtigt Landbrug opfordrer til, at miljøminister Ida Auken (SF) igangsætter en tilbundsående evaluering af kvælstofreduktionernes effekt på de indre danske farvande, inden man hovedløst sætter flere restriktioner op for landbrugsproduktionen i Danmark.

Ved at fjerne kvælstofkapitlet fra den nuværende vandplan vil Miljøministeriet få ro til at evaluere effekten af den reducerede kvælstofudledning, så påvirkningen på vandmiljøet kan blive dokumenteret før næste vandplan skal sendes til EU forud for implementeringen af den næste fase i EU's vandhandlingsplan.

- Hvis kvælstofreduktionen fjernes fra vandmiljøudspillet, giver det os seks år til at få styr på effekten af kvælstofpåvirkningen, og hvis der – mod forventning – skulle være en effekt på vandmiljøet, kan kvælstof indgå i vandplanerne fra næste periode fra 2015 til 2021, siger Vagn Lundsteen.

Miljøminister, Ida Auken (SF), var torsdag den 17. november kaldt i samråd i Folketingets Miljøudvalg, og her kunne ministeren ikke svare på, om bordet fanger, så medlemslandene ikke senere hen kan lempe på målsætningerne, når vandplanerne først er EU i hænde.

Danmark risikerer altså, at forhastede stramninger i vandplanerne kommer til at koste landbruget dyrt, selvom der aldrig er blevet påvist, at de vil føre til forbedringer for vandmiljøet.

Tekst: Pressemeldelse fra Bæredygtigt Landbrug den 22. november

Resolution om vandplaner

Følgende er en resolution, der blev fremført på Bæredygtigt Landbrugs møde om **25 års forføjede vandplaner** på Bygholm Landbrugsskole onsdag aften:

Årtiers verdensomspændende forskning, i næringsstoffernes påvirkning af vandmiljøet, har været kolossal.

Den samlede videnmasse har bevirket at vores nabolande har revurderet deres miljøindsats på det maritime område og omlagt deres prioriterings samt fokusområder.

På det grundlag opfordrer Bæredygtigt Landbrug regeringen til øjeblikkelig at igangsætte en revurdering af de sidste 25 års vandplaner.

Formålet med dette er at undgå en fejlagtig indsats som kan være skadelig for miljøet og katastrofal for fødevarerhvervets og samfundets økonomi.

Syv korte videoer viser at store dele af dansk landbrug vil blive ødelagt af vandplanerne

90 procent af danske vandløb er klassificeret som naturlige i de danske vandplaner, der måske bliver gennemført inden jul. Men det er kun 10 procent, ”der er naturlige”.

Selv afvandingskanaler, der er gravet til at aflede vand fra marker, er i vandplanerne klassificerede som naturlige vandløb, hvor man skal tage langt større hensyn til insekter, fisk og lystfiskeri end til drift af landbrug.

Det kan du se meget mere om på syv korte videoer, hvor cand. agro. Jan Hjedts forklarer, at det er meget vigtigt at få ændret den klassifikation af danske vandløb, der er en del af vandplanerne.

De syv videoer er produceret af Bæredygtigt Landbrug TV, og de findes på organisationens hjemmeside via dette [link](#).

Gunner Buck

Panel og mødeleder på mødet om vandmiljøplaner på Bygholm Landbrugsskole. Fra venstre: Peter Rosendal, bestyrelsesmedlem i B.L., chefkonsulent Helge Lorenzen, Landbo Syd, seniorforsker Flemming Møhlenberg, DHI, konsulent Poul Vejby-Sørensen og direktør Vagn Lundsteen, begge Bæredygtigt Landbrug. Ved talerstolen ses mediedirigent Gudrun Andreassen, Maskinbladet, der var aftenens mødeleder.
Foto: Jakob Tilma, Bæredygtigt Landbrug.

400 til møde om vandmiljøplaner

Kun to procent af det kvælstof som ledes gennem Kattegat og Bælterne kommer fra Danmark og Sverige.

Det fastslog seniorforsker Flemming Møhlenberg, DHI, overfor de 400, der var mødt frem til Bæredygtigt Landbrugs møde om vandmiljøplaner på Bygholm Landbrugsskole onsdag aften.

- Langt den største del af næringssalte - herunder kvælstof kommer fra Østersøen.

- Det er derfor fuldstændig vanvittigt at tro, at man kan forbedre vandkvaliteten i indre og ydere danske farvande med at begrænse udledning af kvælstof fra dansk landbrug.

-Lige meget hvor meget politikerne kræver at landbruget skal reducere udledningen af kvælstof, så kommer vi aldrig til at nå de mål, som tilfredsstillende embedsmændene

Forskelle i økonomi for planteavl			
			Forskel i Mio. kr.
Kvælstofnormer (vi, hvede) + fastlåsning af kvoten	Norm: 161 kg. N pr. ha.	Norm: 200 kg. N pr. ha.	650 mio. kr. + 210 mio. kr.
Efterafgrøder	380.000 ha. Efterafgrøder	Frivillige Efterafgrøder	300 - 450 mio. kr.
Randzoner	+ 50.000 ha	10 meter	330 mio. kr.
Regler - jordbeh.	Mgl. pl. græs	Ingen	50 mio. kr.
Forskel i alt			1.540 - 1.690 mio. kr.
Aflønnet beløb	40 mia. kr.		

og politikerne, fordi det ikke er landbruget som er skurken, men derimod de store masser af næringssalte, der kommer fra Østersøen, Nordsøen og Skagerak, sagde Flemming Møhlenberg.

DMU vil ikke

Både direktør Vagn Lundsteen og konsulent Poul Vejby-Sørensen, Bæredygtigt Landbrug, rettede en kraftigt kritik af embedsmændene i DMU for manglende vilje for at gå i en konstruktiv

De markante forskelle i rammevilkår for danske og tyske landmænd var en væsentlig del af mødet om Vandmiljøplaner.

De store forskelle i normer for kvælstof, samt regler for efterafgrøder og randzoner koster mange millioner, fremgår det af plancen.

- I Tyskland er gødningsreglerne desuden bygget op omkring frivillighed og kompensation, sagde chefkonsulent Helge Lorenzen, Landbo Syd.

Foto: Jakob Tilma, Bæredygtigt Landbrug.

dialog om, hvad der var den egentlig årsag til de meget omtalte døde hummere og det tilbagevendende iltsvind.

Se hele referatet samt plancher fra mødet på [Bæredygtigt Landbrugs Hjemmeside](#).

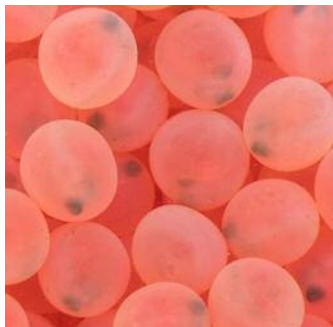

Omkring 400 landmænd og andre interesserede var onsdag aften samlet på Bygholm Landbrugsskole for at høre om vandplaner. Temaet var: 25 års forfejlede vandmiljøplaner!

Hvordan kommer vi videre?

Mødet var arrangeret af Bæredygtigt Landbrugs gruppe Østjylland.

Foto: Jakob Tilma, Bæredygtigt Landbrug.

Æg og på billedet til højre en nyklækket regnbueørred. Hver moderfisk kan give 1.500-2.000 æg afhængig af alder og vægt. En fire år gammel fisk på 3,5 kg giver 5.000-7.000 æg. Eksport: Ca. 320 mio. æg til en værdi af ca. 22 mio. kr. Foto: Torben Nielsen, AquaSearch.

Dansk Aquakultur:

Forskere skal medvirke til at optimere avl af fisk

Æg fra danske avlsdambrug er i høj kurs over hele kloden.

Det skyldes, at danske æg giver fisk af høj kvalitet, og at avlsbrugene er registreret fri for en række alvorlige fiskesygdomme, oplyser Dansk Akvakultur, der nu peger på et nyt "kvantespring" for dansk akvakultur.

Dansk Akvakultur har offentliggjort følgende i en pressemeddelelse den 21. november:

Avlsarbejde på fisk i Danmark har lange traditioner og har hidtil fortrinsvis været baseret på traditionel familieavl og masselektion.

Nu sættes der imidlertid for alvor turbo på avlsarbejdet med et økonomisk tilskud fra fødevareministeriet og EU og implementering af de nyeste avls teknikker.

Der findes ca. 20 avlsdambrug i Danmark.

Her arbejdes der på at fremme genetiske egenskaber, som er vigtige for fiskens opvækst.

Det kan fx være evnen til at vokse hurtigt, bedre foderudnyttelse, god indfarvning eller højere filetudbytte under slagting.

Det afhænger helt af, hvad fisken skal bruges til, og hvad kunderne efterspørger.

Avlsarbejdet bygger på godt håndværk og mange års erfaring.

Avlsdambrugerne udvælger næste generation af fisk ved at se på størrelse, form, farve eller andre egenskaber, som kan ses med det blotte øje eller måles.

Men det sikrer ikke altid maksimal avlsfremgang.

- Vi kan se fra vore kollegaer i landbruget, at forskningsbaseret avlsarbejde rummer et stort potentiale, og det agter vi at udnytte, siger Karl Iver Dahl-Madsen, der er formand for Dansk Akvakultur.

Baseret på fremragende forskning

- Forskningsbaseret avlsarbejde er vores skjulte ressource.

- Vi mestrer avlsarbejdet som håndværk, men vi udnytter

ikke de seneste avlsteknikker til fulde.

- Det kræver andre værktøjer fra genetikken, som vi nu kan begynde at gøre brug af.

- Og det er derfor, vi står foran et kvantespring, forklarer Karl Iver Dahl-Madsen, formand for Dansk Akvakultur.

Fødevareministeriet og EU har netop givet et tilskud på ca. 1,7 mio. kr., som skal bruges til at etablere et netværk indenfor forskningsbaseret avl på fisk.

Netværket udvikles i samarbejde mellem genetikere fra Århus Universitet og Dansk Akvakultur.

- Vi er stolte af, at danske avlsdambrug er blandt de bedste i verden, men vi kan se fra vore kollegaer i landbruget, at forskningsbaseret avlsarbejde rummer et stort potentiale, og det agter vi at udnytte, udtaler Karl Iver Dahl-Madsen, formand for Dansk Akvakultur.

Anvendelse af f.eks. DNA analyser til slægtskabsbestemmelse og DNA markører er velkendt og forholdsvis velafprøvet hos de traditionelle husdyr, men et forholdsvis nyt begreb i akvakultur.

Derfor er mulighederne store for at udnytte den tilgængelige variation mellem de fisk, der anvendes til avl.

Fiskeriets indtjening runder 3 mia.

Stigende priser på pelagiske fisk og industrifisk skæpper godt i kassen hos fiskerne, oplyser NaturErhvervsstyrelsen den 21. november.

Selvom der stadigvæk udestår 1½ måneds fiskeri i 2011, er den samlede omsætning for danske fiskefartøjer oppe på samme niveau som hele 2010, skriver styrelsen.

Fisk til industri

Konsumfisk fiskes og landes med henblik på anvendelse til menneskelig konsum, skriver NaturErhvervsstyrelsen og fortsætter:

Selv om konsumfisken på tidspunktet for landingen er konsumegnet, kan den senere blive anvendt som råvare i fiskemel.

Industrifisk er fisk, der fiskes og landes udelukkende med henblik på anvendelse som råvarer i fiskemels- og fiskeolieindustrien samt som dyrefoder og andet ikke-menneskeligt konsum.

Industrifisken består normalt af meget små fisk, fx af arterne tobis, sperling, blåhvilling, hestemakrel og brisling, og kan indeholde bifangster af andre arter, fx sild.

Den økonomisk vigtigste industriart i 2011 er tobis.

Danske fiskeres landinger til Industri - halvårligt

	Værdi 1.000 kr.	Mængde tons landet
2011	520.009	315.524
2010	562.292	373.008
2009	298.544	332.480
2008	288.520	306.221

Danske fiskeres landinger til Industri - årligt

	Værdi 1.000 kr.	Mængde tons landet
2010	887.129	569.672
2009	475.262	524.727
2008	425.817	430.469
2007	436.675	361.919
2006	572.765	536.766
2005	418.950	544.250
2004	516.058	706.954

Kilde: Fiskeridirektoratets Afregningsregister.

Næsten en halv milliard til fremme af økologien

Efter finanslovsforhandlingerne er der nu afsat 456 mio. kr. inden for økologiområdet over de næste to år.

Aldrig før er der givet så mange penge til en fremadrettet udviklingsindsats af økologien, oplyser Fødevareministeriet.

Nu skal der for alvor sættes fart på økologien.

Samtidigt udgør midlerne et væsentligt grundlag for Økologisk Handlingsplan 2020, som fødevareministeren vil fremlægge i foråret 2012.

- Med et historisk beløb på 456 mio. kr. giver vi økologien en kraftig vitaminindsprøjtning.

- Vi sætter for alvor handling bag ordene om grøn omstilling.

- Men vi giver ikke bare flere penge.

- Vi moderniserer hele måden at tænke økologisk på.

- Vi vil ikke bare omlægge landbrug til økologi.

- Vi vil bringe hele den grønne tankegang ind i danskernes hverdag, siger fødevareminister Mette Gjerskov.

Det rekordstore beløb kommer sig af, at regeringen og Enhedslisten som led i finans-

- Vi vil bringe hele den grønne tankegang ind i danskernes hverdag, siger fødevareminister Mette Gjerskov.

Foto: Rune Johansen.

Fordeling af de 456 mio. kr. i alt i perioden 2012-2013

Årligt i 2012-13

45 mio. kr. Økologifremmeordning, som bl.a. anvendes til information, rejsehold, omlægningstjek, markedsføring.

40 mio. kr. Investeringer i økologiske bedrifter

28 mio. kr. Omstilling af offentlige køkkener til økologi

10 mio. kr. Eksportindsats

10 mio. kr. Investeringer i forarbejdning af økologiske råvarer

5 mio. kr. Fonden for Økologisk Landbrug, så den får mulighed for at igangsætte egne initiativer

5 mio. kr. Etableringsstøtte til frugtræer og bærbuske

5 mio. kr. Økologisk sortsudvikling og -afprøvning

4 mio. kr. Demonstrationsprojekter, økologisk biogas

3 mio. kr. Projekter i Økologiens Hus, GUDP*

46 mio. kr. Omlægningsstøtte

Alene i 2012

14 mio. kr. Økologisk biogas, gårdanlæg

40 mio. kr. Økologisk forskning, udvikling og demonstration, GUDP*

Initiativerne markeret med en "*" er alene finansieret med nationale midler.

lovsforhandlingerne er blevet enige om at tilføre 138 mio. kr. ekstra til økologien.

- Med næsten en halv økobilion mellem hænderne vil vi hjælpe den økologiske landmand og virksomhed med at komme videre med de nødvendige investeringer.

- Men lige så vigtigt er det at sætte fokus på økologi, madspild og årstidens grønsager i børnehaver og plejehjem med en ambition om, at 60 % af råvarerne i de offentlige køkkener skal være økologiske i 2020, understreger Mette Gjerskov.

De udviklingsorienterede indsatser bygger ovenpå det grundlæggende arealtilskud, som i dag ydes under det såkaldte artikel 68 program under EU's direkte landbrugsstøtte.

Tekst: Pressemeddelelsen:

Rekordmange penge til økologi, offentliggjort

af Fødevareministeriet den 20. november .

Gamle og nye initiativer

Af de 456 mio. kr. til fremme af økologien går 250 mio. kr. til at videreføre eksisterende initiativer som omlægningsstøtte, information og markedsføring, økologiforskning og udvikling af biogasløsninger.

De resterende 206 mio. kr. er nye midler, til en række initiativer, hvoraf nogle allerede har været på vej under den tidligere regering, og nogle er nye initiativer fra den nuværende regering og Enhedslisten. Det er:

40 mio. kr. Investeringer i økologiske bedrifter

28 mio. kr. Omstilling af offentlige køkkener til økologi

10 mio. kr. Eksportindsats

10 mio. kr. Investeringer i forarbejdning af økologiske råvarer

5 mio. kr. under Fonden for Økologisk Landbrug til fremme af klima, natur, dyrevelfærd

5 mio. kr. Etableringsstøtte til frugtræer og bærbuske

5 mio. kr. Økologisk sortsudvikling og -afprøvning

Kilde: Landbrug og Fødevarer

Landbruget meget tilfredse

I Landbrug & Fødevarer ser man med tilfredshed på, at der sættes handling bag ord, når det drejer sig om at nå målet om en fordobling af det økologiske areal i 2020.

Der er tale om en flerstrengt indsats, der retter sig både mod afsætning, produktion og innovation i hele kæden fra jord til bord.

- I Landbrug & Fødevarer er vi meget tilfredse med de initiativer, der samlet set er taget for at fremme den økologiske udvikling.

- Det kan skabe vækst bredt i erhvervet, og vi håber, at det også vil blive fulgt op med et eftersyn af de vilkår, der gælder for økologiske landmænd og virksomheder, både herhjemme og i EU, siger Kirsten Lund Jensen, Økologichef i Landbrug & Fødevarer.

Regler skal renoveres

Udover den øgede finansiering til de vigtige økologiske initiativer, håber Landbrug & Fødevarer at den nye regering også vil sætte turbo på en indsats, der skal skabe optimale betingelser for danske økologiske landmænd og virksomheder.

Eksempelvis er der brug for at kigge nærmere om procedureerne for miljøgodkendelse i forbindelse med omlægning til økologi kan gøres mere smidig.

- Ofte kræver omlægning til økologi, at der laves nogle ændringer på bygningsanlægget.

- Derfor risikerer man at skulle søge en ny miljøgodkendelse, selv om der måske ikke er tale om en udvidelse af husdyrholdet.

- Vi håber på en ordning, hvor man i nogle tilfælde kan nøjes med at anmelde bygningss ændringerne til kommunen, og dermed spare både tid og penge, siger Kirsten Lund Jensen.

Landbrug & Fødevarer peger desuden på, at regeringen også kan benytte det kommende formandskab i EU til at sætte øget fokus på økologien.

Det handler både om at sikre høj troværdighed og lige markedsadgang for alle lande i det indre marked.

Tekst: Fra nyhed fra Landbrug og Fødevarer 21. november.